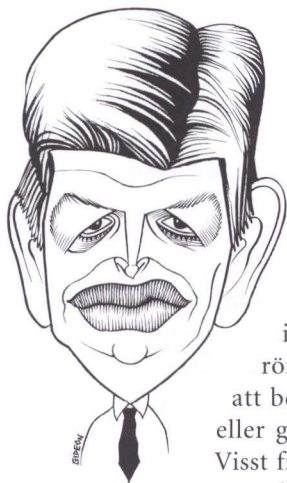

Populismen bor redan här

| av Per Heister

Expressens Per Wendel har satt socialdemokraternas partiledare på hans svåraste prov hittills. Han har tvingat honom att svara på sakfrågor. Ja eller nej, men med en liten utväg. Genom att klassa frågorna som mer eller mindre viktiga kunde svaren kalibreras så att de inte förpliktade till något. Marginalskatterna ned till 50 procent är ingen viktig fråga, det finns inga krav på sänkningar på gator och torg, sa Persson.

EXPRESSENS FRÅGELEK visade att Persson var socialdemokrat. "Tur, det är ju jag som är facit."

Men ingen partiledare hade så svag partiidentitet som socialdemokraternas. När andra tyckte som sitt parti till 86, 92 eller 96 procent så var socialdemokraternas nere i 78. Och det är meningen. Han skall helst inte ha några bestämda åsikter.

"Den tredje vägen" är valtaktik som ideologi. Fokusgrupper och opinionsinstitut mäter vad som är populärt och så är man för det. Värderingar har man inga andra än att vinna makten. Och folk-rörelsen finns inte längre. Det viktigaste är att behålla jobbet, vunnit genom direkt val eller genom förläning från partikamraterna. Visst finns det en hel del som har värderingar men de röstar ju ändå på s. Så länge de håller käften gör det inget att de har åsikter.

VISST KAN MAN VINNA val med den metoden, det får anses bevisat i Storbritannien, USA och Tyskland. Men på lite sikt är det renodlade fokusgruppspartiet ett hot mot grundläggande värden.

Le Pens, Pims, Hagens och Haiders valresultat har inte lämnat den tredje vägen någon ro. För den maktfixerade lockar ju framgångar till efterföljd. Eftersom socialdemokraterna i Europa länge hävdade att Le Pen och Haider representerar främlingsfientlighet blir deras slutsatser av vad som går hem hos väljarna läskiga. Blair skall sätta in krigsfartyg för att stoppa invandringen, Schröder verkar vilja skjuta på utvidgningen av EU och socialdemokra-

terna här är snabba att säga nej till arbetskraftsinvandring. Med samma argument som Pim och Le Pen.

MEN TÄNK OM DET INTE ENS är främlingsfientlighet som är lockelsen för Haiders och Pims väljare? Tänk om det är leda vid att manipuleras av politiker som lovar men sedan inte levererar utan bara snackar? Det är ju i länder med "stora koalitioner" under lång tid som Pim, Haider, Le Pen och Vlams Blok vuxit. Det kräver andra svar än främlingsfientliga åtgärder. Det är andra krav som ställs om alternativen växer ur en leda vid att de traditionella politikerna är manipulativa och maktgalna.

Socialdemokraterna är bäst i Sverige på valrörelser. De besväras inte av onödiga, hämmande värderingar. De kan anta valfri åsikt fokusgrupperna visar är populär. Hårda tag mot invandrare om så krävs. Populismen får inte fotfäste bland nya partier eftersom rollen redan är fylld.

Det är viktigt att valrörelsen handlar om verkligheten och bygger på värderingar. För demokratins skull. Populismen måste motarbetas.

SvT med sina 89 år har ett längre perspektiv men publicerar några artiklar om valet. Nils-Eric Sandberg undrar om medborgarna skulle acceptera skatterna om de inte göms. Den som fick ut totala månadslönen på 30.000 kronor och ombads att genast betala 19.500 i skatt kanske skulle vara skeptisk till ytterligare löften som hon skulle få betala. Jan Freese visar hur illa det går för Sverige och hur viktigt det är med nya tag. Ann-Sofie Dahl visar hur valen sällan handlar om viktiga frågor: EU, EMU och Nato har inte diskuterats i valrörelser.

STEVE HILTON SKRIVER om kapitalismens välgörande skrafter och hur näringslivet måste räta på ryggen. Och kanske lite mer. Gunnar Strömmer efterlyser ett rejält försvar för de rättigheter vi faktiskt har sedan EU-medlemskapet. Peter Stein har läst två viktiga böcker om Islam och Nils Andrén, som skrev i SvT första gången strax efter andra världskriget har läst en bok om Sveriges främsta diplomater det förra århundradet.

Till sist, den som inte röstar gillar läget. Vill man ha förändring måste man rösta bort regeringen.